

News Reel

Waterville လိာ်ကဝီၤ တၢ်မၤအိၣ်ညၢ် တၢ်ကစီၣ်လံာ်ရဲၣ် တၢ်ကိာ်ထီၣ်သီ 2023

လၢထး - ညၢ် **Walleye** အံၤဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်မဲာ် **Madison** နီၣ် ဖဲလၢအ့ၣ်ဖျၢၣ် 14 သီ ခိဖျိ **DNR** ပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢအဟးဃု ညၢ် **Northern Pike** အခါန့ၢ်လီၤ. ညၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ပျၢ်လီၤက့ၤအိၣ် လၢနီၣ်ပူၤ ဒီးအိၣ်ခိၣ်ပုၤတခွဲအိၣ်ညၢ် လၢအဘျၢၣ်ဂ့ၤတၢ်ဘၣ်တၢၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ထီၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီန့ၢ်လီၤ.

Soup အတၢ်ကတိၤ

Waterville တၢ်မၤအိၣ်ညၢ်အံၤ ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်ထီၣ် **FISHn** (တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်မၤအိၣ်ညၢ် အဂ့ၢ်အကျိၤ ပုၤဘျးစဲ) အတၢ် အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲလၢအ့ၣ်ဖျၢၣ် 28 သီ ဖဲ **Mankato** န့ၢ်လီၤ. ပုၤမုၢ်ဘၣ်အဂ့ၢ်လီၤအိၣ်န့ၢ်, တၢ်အံၤ မုၢ်တၢ်ကိာ်ထီၣ်ခဲ ဒိၣ်နီၣ်မး ဖဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အါအကတီၢ်အံၤ ဒိၣ်သိးဒီးန့ၢ် ပုၤတခွဲအိၣ်ညၢ်ဖိတဖၣ် လၢကဟဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် အံၤအဂီၢ်လီၤ. **DNR** ပုၤမၤတၢ်ဖိ စူးကတိာ်ဆၢ ကတီၢ် အါလါ လၢကရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးကရၢလီၤတၢ်ကစီၣ် အဂီၢ်လီၤ. ဖဲအံၤ အိၣ်ဒီး နီၣ်ကစၢ်တၢၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်ကိာ် ထီၣ်တဖၣ်, တၢ်ကွဲးလံာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် လၢ ပုၤကမုၢ်တၢ်ဆဲးကျိၤအလီၤအိၣ်အါမး လၢ အကဲမုၢ်ပုၤတခွဲအိၣ်ညၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးပုၤကမုၢ် လၢအသ့ၣ်စၢ်ဆၢ သးစၢ်ဆၢတဖၣ် လၢကထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဖဲအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သး လၢ အဂ့ၢ်တဖၣ် လၢတၢ်တဲ ဖျါထီၣ်အိၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်အကါဒိၣ်လၢ တၢ်ကမၤစၢၤ လိာ်သး တၢၤဒီးတၢၤ ဖဲပုၤတၢၤတဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်ကန့ၢ်ပၢ်လိာ်သး တၢၤဒီးတၢၤ ဒီး တၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ရဲလိာ်မုၢ်လိာ် လၢ အကျိၤအကျဲဒိလဲၣ် န့ၢ်လီၤ. ဖဲအံၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး တၢ်ကတိၤသးကိးတၢ် တၢၤဒီးတၢၤ လၢ တၢ်ကဒီးန့ၢ် တၢ်န့ၢ်န့ၢ်လိာ်သး အဂီၢ်လီၤ. တံၤသးကိးသ့ၣ်ဇၢ, တၢ်အံၤတဖၣ်တၢ် ကဲထီၣ်သး နါစိၤဘၣ်, တၢ်ပညိၣ် ဖိတၢ်န့ၢ် မုၢ်ဒိသိးကသ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သဟီၣ်လၢအဂ့ၢ် ခိဖျိ တၢ်ကွဲမုၢ် ဒီးတၢ်ဒုးပုၤဃုာ် ပုၤတခွဲအိၣ်ညၢ်ဖိ တဖၣ် လၢကဟဲဃုာ်ဖဲ တၢ်ကတိၤသးကိးလိာ်သးတၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မၤအိၣ်ညၢ်အကျိၤအကျဲ ဖဲ **Minnesota** လိာ်ခၢ်သးကလံာ်ထးအဂီၢ်လီၤ. မုၢ်လီၤ, ဒီးသန့ၤထီၣ် သး လၢတၢ်ဟံးဂ့ၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အံၤ လၢပုၤထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် တဖၣ် အဖိခိၣ်န့ၢ်, **FISHn** တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဆိကတၢ် တဘျီအံၤ ဖျါလၢအံၤဝဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤ ဒီးတၢ်ဒုး ပုၤဃုာ် ပုၤတခွဲအိၣ်ညၢ် ဖဲတၢ်မၤအိၣ်ညၢ် အတၢ် တဲသကိး ပိၣ်သကိးအပူၤန့ၢ်, ပဂ့ၢ်ကျဲးစးတၢ်လဲ စ့ၢ်န့ၢ်ဖဲ **DNR** အပူၤ ဒိသိးကထာန့ၢ်ဃုာ် တၢ်ကွဲး အယုၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ဖျိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါ လီၤဆီလိာ်သးအါမး ဖဲ **DNR** အပူၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်ပညိၣ်န့ၢ် မုၢ်ဒိသိး ကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီး ကံာ်စိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဖဲ **Wa-terville** အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အါမးအပူၤန့ၢ်လီၤ. လၢအကါဒိၣ်န့ၢ် တၢ်အံၤတခီ, မုၢ်ဒိသိး

ဘၣ်ဃး တၢ်တခွဲအိၣ်ညၢ်အံၤ ဒုးထံာ် လိာ်သကိးသး ဒိလဲၣ်န့ၢ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ် ခံယုၢ် တယုၢ်န့ၢ်, ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ဖျိၣ် **Collin Nienhaus** န့ၢ်လီၤ. **Collin** လၢအမုၢ်စံာ်အ့ၣ်ကွဲးသရၣ် ဖဲ **Maple River** တီၤခၢ်သးကွဲးအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်လိာ်အဂ့ၢ် ဘၣ်ဃးဒီး **Blue Earth** ထံကျိ ဒီးအတၢ်စံာ်စိတဲစိၤ လၢကဟ့ၣ်ခိၣ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤပုၤန့ၢ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်ခံယုၢ် လၢအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ပၢ်ဖျိၣ်မၤ သကိးတၢ်ဆ့ၣ်ညါ လၢပုၤ တခွဲအိၣ်ညၢ်ဖိ တဖၣ် ဒီး **DNR** အပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် အဘၢ်စၢၤ လၢကမၤသကိးတၢ် ဒိသိး ကဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမုၢ် **FISHn** အတၢ်ပညိၣ် ဖိတၢ် န့ၢ်လီၤ. နမုၢ်အိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်န့ၢ်, ဝံသးစူး ဒုးသ့ၣ်ညါပုၤတက့ၢ်. ဒိတၢ်ဃု အိၣ်ညၢ်အဆၢကတီၢ် ဘၣ်ကဒီးလဲဝဲ အသိးန့ၢ်, ယဃုလၢ သုကပူၤဖျိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ယိာ်, ပုၤဒီးတၢ်ယုးယိာ်ပၢ်ကဲ, လဲၤတခွဲအိၣ်ညၢ်, လဲၤကိးဃုာ်ပုၤတၢၤဂၤ လၢအတၢ်လဲၤတခွဲအိၣ်ညၢ်ဒီးန့ၢ်တဘျီ, ဒီး အကါဒိၣ်ကတၢ်န့ၢ်, သုကပၢ်ပုၤပၢ်ပုၤ လိာ်သကိးသး ဒီး **Minnesota** အတၢ် အိၣ်ညါ လၢအဂ့ၢ် လၢတၢ်ဃုအိၣ်ညၢ် အပူၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဃုအိၣ်ညၢ်န့ၢ် မုၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါအကျိၣ် လၢဒုးဘျးစဲပုၤဒီး ခိၣ်ညါလၢတၢ်ချၢတဖၣ် ဒီးလၢတၢၤ ဒီးတၢၤန့ၢ်လီၤ.

လၢထး - မုၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒါ ထဲဒၣ်လၢတၢ်အိၣ်ထီၣ် **FISHn** အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ညၢ်ဖိ **Mankato** ဖဲလၢအ့ၣ်ဖျၢၣ်အါန့ၢ် 28 သီန့ၢ်လီၤ.

ကဟဲစိာ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အကလုာ်ကလုာ် ဒီးဒုးပုၤဃုာ် ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ **Wa-terville** တၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်ညၢ် ဝဲဒါးချၢတဖၣ် ဖဲလိာ်ကဝီၤတၢ်မၤစၢၤ တုၤလီၤတုၤကျဲ အပူၤ ဒိသိးကမၤလဲန့ၢ်တၢ် ဒီးကဲထီၣ်ခိၣ်ထီၣ် တပူၤဃီ အဂီၢ်လီၤ. ခဲအံၤပတုၤလၢအ့ၣ်ညါတပတီၢ်လံ.

ယသ့ၣ်ပိာ်သးဝဲဒိၣ်မး လၢကပၢ်ဖျါထီၣ်ယဲလၢ ဖဲ **NewsReel** လံာ်စဲးကျိၤထုးထီၣ် ခဲအံၤတဘျီအပူၤန့ၢ်, ပမၤအါထီၣ် တၢ်ပၢ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် ဆ့ၣ်ညါတပတီၢ် န့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤ မုၢ်တၢ်လၢကပီၤတခါလၢ ပဒီးန့ၢ်ဘၣ် လံာ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်အိၣ် ခိဖျိ ပုၤလၢတမုၢ် **DNR** အပူၤ တၢ်ဖိတဖၣ်အသိးန့ၢ်လီၤ. တၢ်ကွဲး ဖျိၣ်တၢ်ခါန့ၢ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ် ခိဖျိလိာ်ကဝီၤ ပုၤတခွဲ အိၣ်ညၢ်ဖိ လၢအသ့ၣ်ဆ့ၣ်သးဂဲၤတၢၤ (**Jeff Groskruetz**) လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ပိာ်သးဝဲလၢ ကတဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်

ဝံသးစူး ကိးလိာ်စဲး မုတမုၢ် ကွဲးလံာ်ဖျိၣ် ဘၣ်ဃး နတၢ်ဃုအိၣ်ညၢ် အဂ့ၢ်အကျိၤအတၢ်ကွဲးတဖၣ် မုတမုၢ် တၢ်သံကွၢ်တဖၣ် တဘျီလၢလၢ, ဒီးတၢ်အံၤ မုၢ်တနံၤ အတီၢ်ပုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢယဂီၢ် လၢ ယကန့ၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢသ့ၣ်အိၣ်န့ၢ်လီၤ.

- **Craig Soupir, Waterville** လိာ်ကဝီၤတၢ်ဃုအိၣ်ညၢ် တၢ်မၤလိာ်မုၢ်ဒါခိၣ် (craig.soupir@state.mn.us; 507-461-9377

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်နီၣ်တဖၣ်

ယအိၣ်ဒီးတၢ်တခွဲအိၣ်ညၢၣ်အတၢ်သ့ၣ်နီၣ်လၢအဂ့ၢ် ဃုာ်ဒီး ယဖုယဖုဖဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်စူၤလီၤဒိၣ်ဒိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ယဖု လဲၤကိးယၤ လၢကလဲၤဃုထိးကလဲၤတဖၣ် ဒီးလဲၤစိးဃုာ် လီၤဆိ ဒီးထၢဒါတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဖုထၢထီၣ်ထိးကလဲၤဖးဒိၣ် လီၤဆိ တဘိ ဒီးစံးဝဲ "တၢ်တဘိအံၤဒု ကမၤန့ၣ် ညၢၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ" န့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်နီၣ်လၢပဘၣ်ရဲၣ်လီၤသး ဒီတကျိၤ, ဖျါဒိးသိး ပၤတခွဲအိၣ်ညၢၣ်ဖိလၢ **Morristown, MN** အဂၤလၢ အကယၤတဖၣ် လၢအဟဲဃုအိၣ် ညၢၣ်ဆူၣ်က့ၤ ဖးဒိၣ်တကလုာ် (**bullheads**) လၢအဟဲဃုဃုာ် ဂ့ၢ်တခွဲတၢ် န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်န့ၣ် ယဖုစူၤကိၤပျၢ **Dacron** လၢအစၢတၢ် ဃာ်အီၤ ဒီးနီၣ်ပၣ်ရဲၣ် ကဝီၤသၢန့ၣ် လၢအစၢတၢ်ဃာ်ဝဲ ပုၣ်သ့ၣ်တန့ၣ် ဒီးအဂၤ တန့ၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတခွဲကန့ၣ် ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဖုစံးဘၣ်ယၤလၢ နမ့ၢ်မၤအီၤဒ်အံၤန့ၣ် နတူၢ်ဘၣ်ညၢၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ညီဝဲ ဒီးယန့ၣ် အီၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝံၤန့ၣ်, ပကၤဆူၣ်ဟံၣ် ဒီးဖျါဝဲလၢ တၢ်အံၤယံၣ်ဝဲ လၢအန့ၣ်ရဲၣ် လၢကမၤကဆိညၢၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤန့ၢ် အခိၣ်ဖး လၢတန့ၢ်အဂီၢ်တခိၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ဘၣ်ညၢၣ် ခွဲၣ်သိအစ့ၤ လၢယဖု ဖိအိၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ယမ့ၢ်ဆိကမိၣ် မ့ၢ်န့ၢ်လီၤဆိ သ့ၣ်တဖၣ် အံၤန့ၣ်, ယမဲၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၢ်ကမ့ၢ်ထီၣ်လီၤ.

ပဖိတဖၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢချဲပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်ဖိသ့ၣ်အသိးန့ၣ်, ပအိၣ် စ့ၢ်ကိးဒီး သပၤနီၣ်ဒိးလိာ်ကွဲ လၢချဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. ယမၤ ဘျးထီၣ်တၢ်ဒါလၢချဲခိၣ်တဝံၤ လၢတၢ်ကဒုအဂီၢ် ဒီးပဟဲ စိာ်ဃုာ်တၢ်ဂီၤဖိလၢ အထီၣ်ဖိသ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲပတခွဲအိၣ်ညၢၣ် ဝံၤန့ၣ်, ပနီၣ်ထီၣ်ချဲ ဒီးတန့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢစၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ် ဒိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်, ယပျဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤပူၤန့ၣ် ပၣ်ရဲၣ်သ့ၣ် ဖဲတၢ်တခွဲအိၣ်ညၢၣ်ပိးလီၤအကျးန့ၣ်လီၤ. ပဖိမ့ၢ်ဘၣ်သး ပၣ်ရဲၣ်သ့ၣ် ဝံၤဝါဒီးတၢ်အမဲၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအခိၣ်ထံးန့ၣ် ယအိၣ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ ပၢ်တုၤလၢအလဲၤ တခွဲအိၣ်ညၢၣ် ဒီးယၤန့ၣ်လီၤ. သးသမ့တစံးသး တၢ်သ့ၣ်နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကထီၣ်သးယိးဖိသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ယဒုးကဲထီၣ် တၢ်လိာ်ကွဲ ဖဲယသိၣ်ဖိယဖိတဖၣ် လၢကဘျးလီၤ တၢ်ခွဲတၢ် ဒီးလုၣ်ထံၣ်သ့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ယကပၣ်လီၤ ထံဒါ 5 ကါလၢတဖျၢၣ် ဖဲတၢ်ကျိၤအလီၤဃုာ်ဒီး ဝၣ်ရှုၣ် လၢအစဲဘျး လိာ်သးဒီး

တၢ်တခွဲညၢၣ်ပျဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကမၤဝဲ လၢအန့ၣ်ရဲၣ် လၢကထၢန့ၣ်လီၤ ဝၣ်ရှုၣ်ဖဲထံဒါပူၤအဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်သးအဂီၢ်, ယဟ့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ် စ့တသးဖဲအဘၣ်ထံစဲၤအခါ ဒီးစ့တဒီလၢ ဖဲအဝဲသ့ၣ် ပၣ်လီၤဖဲထံစဲၤပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. ယဘၣ်မၤပတုၣ်တၢ်အံၤ ဖဲယ ဘၣ်ဟ့ၣ်စ့အါအခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤလိန့ၣ်တၢ် ချဲမးလီၤ.

ခဲအံၤပကဲထီၣ် ဖုဖဲတဖၣ် ဒီးပလဲၤကိး ပလဲၤမ့ၢ်တဖၣ် လၢထံကျိ န့ၣ်လီၤ. အဒိၣ်ကတၢ်ခဲကန့ၣ်, အသးန့ၣ် လီၤဆိလိာ်သး ထဲစူၤလီၤ ဒီးပူၤထီၣ်တၢ် လွၢ်န့ၣ် ဖဲအပူၤကွဲၣ် တၢ်ကိၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်လၢ တၢ်အံၤ မ့ၢ်အဂ့ၢ် ကတၢ် လၢကလဲၤကိး အဝဲသ့ၣ် တဘျီတဂၤန့ၣ် လီၤ. လၢတၢ် ပူၤဃျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်အဂီၢ် ပဘျးလီၤ တခွဲဆၣ် ဒီးပပျဲအဝဲသ့ၣ် ထး တရဲး တခွဲပျဲန့ၣ်လီၤ. ပစးထီၣ်န့ၣ် အဝဲ သ့ၣ်လၢ တၢ်တခွဲအိၣ်ညၢၣ်သ့ၣ်ဖိ တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ညၢၣ်ဒိၣ်ထံလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် ဖိသ့ၣ် တဖၣ် တဘၣ်ယိာ်တၢ်ဘၣ်, ထဲဒၣ်လၢ အပတီၢ်အိၣ်အါမၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲယမ့ၢ် ဆိကမိၣ်လၢ ပတခွဲန့ၣ်ညၢၣ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်, ညီၣ်န့ၣ်ယကထးအီၤ လၢယနီၣ်ကစၢ် န့ၣ် လီၤ. တၢ်အိၣ်သးလၢအန့ၣ်ဒီး တၢ်လဲၤ ကိးဖိသ့ၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်တၢ်ကၢၣ်အသးန့ၣ် တအိၣ်နီၣ်တခါတၢ်. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အဝဲသ့ၣ် တဘၣ်သးလဲၤ အသိတဘျီတၢ်. ပဘၣ်ဂ့ၢ်တီၢ်ဘၣ်လၢ ဘၣ်တန့ၢ်န့ၣ် ပကတခွဲန့ၣ်ညၢၣ် အဘျၣ် 100 ဃာ်ဃာ် ဒီးပျၢ်လီၤကျဲၤအီၤဆူ ထံကျိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ကမၤလိန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဖိၣ်န့ၣ် ဒီးတၢ်ပျၢ်ကွဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အတၢ်သ့ၣ်ခုသးခု ကိးပသ့န့ၣ်, ပတခွဲအိၣ်ညၢၣ်ဖိ လၢကပိ ကပၤတဖၣ် န့ၣ်ဟူဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်ကမ့ၢ်လၢအဘိးပလီၤန့ၣ် ပၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်အိၣ်သးခဲလၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢ ကတီၢ်လၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲဒီးလဲၤမ့ၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်နီၣ်တဖၣ်.

ပပျဲပလဲမ့ၢ်တဖၣ် မၤကဆိညၢၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ကထးထီၣ်ညၢၣ်လၢ ထံဒါပူၤ ဒီးဟ့ၣ်လီၤယၤ ဒ်သိးယက ထးကွဲၣ် အဃုအဂီၢ်လီၤ. ယန့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ပုၣ်ဃုာ် ဖဲတၢ်ဖဲ တၢ်မၤ ဒီတကတီၢ်လၢာ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဖဲကမၤအဝဲသ့ၣ် ပုၣ်ဃုာ် ဖဲတၢ်ဖဲအိၣ်ညၢၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ညၢၣ်လၢ တၢ်ဖဲအိၣ်ညၢၣ်အိၣ်တၢ်ကွဲၣ်အပူၤဝံၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤလၢကစးထီၣ်န့ၣ် ဖိတဖၣ်အဂီၢ်. လဲၤဆူ

နီၣ်လၢအဘျးဒီး ဟံၣ်မ့ၢ်လၢ တၢ်လဲၤတဘျီအံၤ ကယံၤ 15 မဲးန့ၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် လၢအန့ၣ်ရဲၣ်န့ၣ် နတသ့ၣ်ညၢၣ် အဃုလီၤ. တဘၣ် အိၣ်ယံၣ်ယံၣ်တဂ့ၤ, ဖဲ အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်တသးစၢ်ဆၢ လၢာ်ဘၣ် န့ၣ်, တၢ်အံၤမ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢကက့ၤ ဆူဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. လဲၤအံၤဖဲ တၢ်လိာ်/တၢ်ဆၢ ကတီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ် ဖိၣ်အိၣ် ညၢၣ်န့ၣ်အလီၢ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ဖိၣ်ညၢၣ် န့ၣ်ဒိၣ်ဂ့ၢ်ဆဲးဂ့ၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် တသးစၢ်ဆၢဝဲ အ ဃိန့ၣ်လီၤ. လဲၤစိးဃုာ် ကိၣ်ဖိ နီၣ်ဖိ ဒီးတၢ်ထံတၢ်နီၣ်တဖၣ် တက့ၢ်, ဖဲလၢတၢ်ဖိၣ်အိၣ်ညၢၣ် မ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အံၤ ကကဲထီၣ် တၢ်မၤစၢၤ န့ၣ်လီၤ. နဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ် နီၣ် တစိးသး ဒီးတၢ်တဲဖိ တဖၣ်လၢ တၢ်တဲအီၤသ့ လၢအစိး တဖၣ်အစိးန့ၣ်လီၤ.

- Jeff A. Groskreutz, RetroAngler

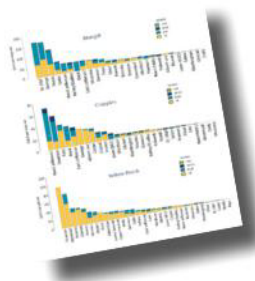

2022 နီၣ်အတၢ်လီၤဃုထံၣ်သ့ၣ်ညၢၣ်အတၢ်ကွဲးဖိၣ်

Waterville ပုၤမၤတၢ်ဖိ ဟံးန့ၣ် ညၢၣ်အဒိ အဘျၣ် 22,000 ဖဲ 2022 နီၣ်အတၢ်လီၤဃုထံၣ်သ့ၣ်ညၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ထီၣ်ကွဲး အီၤန့ၣ်, ညၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအထီၣ်ကအိၣ်ဝဲ 2 မဲးလၢ... ဒီးပထီၣ်ကွဲးအီၤန့ၣ်လီၤ.

ညၢၣ်အထီၣ်ကတၢ် လၢပထီၣ်ကွဲးအီၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ညၢၣ် Longnose Gar လၢအအိၣ် 43.4 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် လၢနီၣ် Mazaska အပူၤ ဒီးညၢၣ်လၢအဃုကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ Northern Pike လၢအအိၣ် 13.9 ပိာ် ဖဲ Reeds နီၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

- Sky Wigen, တၢ်မၤအိၣ်ညၢၣ်အပူၤစဲၣ်နီၣ်

သမဲသမဲကွဲးကွဲးတၢ်အစၢခဲလၢာ် လၢတၢ်လီၤဃုထံၣ်သ့ၣ်ညၢၣ် အပူၤကွဲး 3 န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ ဖဲပ 2023 တၢ်ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး ဘၣ်ဃးတၢ်ဃုအိၣ်ညၢၣ်အပူၤတက့ၢ်.

ညၢၣ်လၢနဖိၣ်န့ၣ်အီၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်နထီၣ်ကွဲးအီၤခါ

ညၢၣ်အကလုာ်လၢအထီၣ်ကတၢ်တဖၣ် ဖဲ 2022 -

- Black Crappie - 17.3 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် Duck နီၣ်
- Bluegill - 9.7 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် နီၣ် Mazaska
- Largemouth Bass - 20.2 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် St Olaf နီၣ်
- Northern Pike - 39.5 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် Cedar နီၣ်
- Walleye - 28.3 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် Cedar နီၣ်
- White Bass - 18.6 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် နီၣ် Mazaska
- Yellow Perch - 13.0 စ့မ့ၢ်ဒိၣ် Gorman နီၣ်

တၢ်အိၣ်သးအတၢ်ဆိတလဲ - The Blue Earth ထံကျိ

လံာ်တၢ်ကွဲးဖျါအံၤဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်လၢ "An Altered Prairie Stream: Fish Fauna Changes in Minnesota's Blue Earth River (တၢ်ပၤခိၣ် ထံကျိဖိ လၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤအိၣ် - ညၣ် Fauna အတၢ်ဆိ တလဲတဖၣ် ဖဲ Minnesota အ Blue Earth ထံကျိပုၤ)" American Currents (2022) န့ၣ်လီၤ.

Blue Earth ထံကျိအံၤ မ့ၢ် Minnesota ထံကျိအဒု အဒိၣ်ကတၢၢ်တၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် တပလီၤ သးအဖီ လၢန့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ Walleye, Channel Catfish, ဆဲၣ်ညီၣ်န့ၣ်, ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လၢ အကလုာ်တဖၣ် လၢအမ့ၢ် ညၣ် redhorse suckers န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, ထံကျိအံၤ ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဘၣ် ထံအကံၤအစီအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် ဒိၣ်ဒိၣ် မ့ၢ်တဖၣ် ပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘၢ အပတီၢ်ထီတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ကလိၤတၢ်, ဒီးထံလၢ အဘၣ်အန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိတၢ်စံၣ်စါ လံာ်ကွၢ်သတြါ ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ထံကျိအံၤ ဆဲၣ်န့ၣ်တၢ်အံၤ ဒီးဆိၣ်ထွဲတုၢ် ဆၣ်အကလုာ်အါမၤ တချုးပုၤယုၤရပဖိ အတၢ်ဟံးသး လီၤသးကျဲးအါန့ၣ်လီၤ.

ထံလၢအဆဲၣ်

ဖရၢ်စုၣ်ပုၤယုၤသ့ညါတၢ်လီၤသီဖိ Joseph Nicollet ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ Blue Earth ထံကျိခဲဘျီ ဖဲ 1838 အတၢ်လၢယုၤသ့ညါအိၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. လၢမ့ၢ်မဆါတန့ၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်သ့ညါအိၣ်ဒီးအမ့ၢ် Vernon လီၤခၢ်သး မ့ၢ်န့ၣ် ကလံၤထံး စ့ၤမံးလၢ ဖဲလၢအိၣ်ကူ 15 သီ, 1838 န့ၣ်, အကွဲးဝဲလၢ ထံကျိ "အထံန့ၣ် တၢ်သ့ညါအိၣ်ကီၢ် ဒီးအလွဲၢ်ဘီ, ဒ်သးကပံာ်ဘီသ့ညါတဖၣ်အံၤ အိၣ်ပတုၣ် သးန့ၣ်လီၤ." ထံကျိလၢအခဲခိဖျိ ကပံာ်လၢ အကံၢ် အစီအိၣ် ဒီးအဂ့ၢ် ဒီးတၢ်ထံလီၤဒးဟဲခိဖျိ Glacial နိၣ် Minnesota အံၤဒုးကဲထီၣ် တၢ်လၢအညီ လၢအကစီၣ် တၢ်လီၤဒးအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, ခၢၣ် 13အီဖု အတၢ်ပၣ်ဖျါ ဖဲ 2၀၀6 န့ၣ်တယၢ်ကွၢ်ဝဲလၢ တၢ်လီၤဒး အသးအကံၤအံၤ အါန့ၣ်ဒီး တၢ်စံၣ်စါအပူၤခဲဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၣ်ဖျါခဲဘျါခါ ခိဖျိ Nicollet အသကံးလၢ အယုၤမၤတၢ်မဲတၢ်မၤပီညါ Samuel Geyer အံၤ ကဲထီၣ်သးဖဲ လါစဲးပထုဘၢ 25 သီ, 1893, လၢ အဘူးဒီး Amboy - "ထံကျိအံၤ အလံာ်ကအိၣ်ဝဲ 28 နိၣ်ထီၣ်ခံပျါ ဖဲတၢ်ခိၣ်အလီၢ်, ဒီးလၢတၢ်ထီၣ်ယုၤန့ၣ် အယိၣ်အိၣ်ဝဲ 3 ခိယီၢ်န့ၣ်လီၤ [sic]. ထံအံၤဆဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ထံကျိအံၤ အိၣ်ဒီးလၢဖိဗြဲတဖၣ် ဒီးအိၣ်ဒီးထံယုၤလီၤ ချဲန့ၣ်လီၤ." အတၢ်ပၣ်ဖျါအဂၤ ဘၣ်သး Minnesota ထံကျိ အထံက့ၣ်ကျိ ဘူးကအိၣ်ခဲလၢယၢ်ယုၤန့ၣ် ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

လၢခဲန့ၣ်, တၢ်ကွဲးဖျါအံၤ ဘၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ် ခိဖျိ ပုၤယုၤသ့ညါတၢ်မူပီညါအဆိကတၢၢ်တဂၤ လၢအမၤလိ ဘၣ်သး ညၣ် ဖဲ Blue Earth ထံကျိအပူၤန့ၣ်လီၤ. Ulysses Cox လီၤယုၤသ့ညါ ထံကျိဖိအံၤ စးထီၣ်လၢ 1892-96 လၢ ကီၢ်အမဲရကၤတၢ်ယုၤအိၣ်ညၣ် ခၢၣ်စး ကရၢအဂီၢ် ဒီးကွဲးတၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ - "ဖဲ Mankato န့ၣ် အအိၣ်ဒီးထံကျိဒါလၢအလံာ်အိၣ် 200 ခိၣ်ယီၢ် ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကီၢ်ခါအဆိကတၢၢ် မၤဆဲးလီၤထံကျိ

လၢအလံာ်တအိၣ်အါန့ၣ် 10 ခိၣ်ယီၢ် လၢအအိၣ်ဒီး ထံစံၣ်ပီပုထီၣ် ဒီးအယိၣ်အိၣ်ဝဲ 6 စုမ့ၢ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၣ်အန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့န့ၣ် ..... ဖဲတၢ်ဆါ ကတီၢ်လၢအကြးအဘၣ်အခါန့ၣ်, ညၣ် bass ဒီးညၣ်ဖဲ (အဒိ - ညၣ် smallmouth bass ကိၣ်ပုၤအိၣ် ဒီး walleye) သ့ညါတဖၣ်အံၤ အိၣ်ဝဲသ့ညါ လၢတၢ်လီၤအါတီၤထံန့ၣ်ကဆိ (အဒိ - ဆဲၣ်) န့ၣ်သက့ ကလၢန့ၣ်လီၤ."

Cox ပၣ်ဖျါစုၣ်ကီးလၢ Minnesota ထံကျိ လၢ Mankato ထံခဲအံၤ "ထံဆဲၣ်" ဒီး "ကဆိဒိၣ်မး" န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤ အပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ထံကျိအံၤအလံာ်အိၣ်စုၤန့ၣ်ဒီး 40 ခိၣ်ယီၢ်လၢဒိတန့ၣ်အလီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် သန့က့, လၢဝုၣ်ထံကျိအဆဲလၢတကပၤန့ၣ် တၢ်ဘၣ် အဘၣ်သီ လၢတၢ်ကမၤကဆိဘၣ်အိၣ် တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပၣ် ပအိၣ်အိၣ်လၢ အမၤသံတၢ်သးသမူ ဖဲထံ လီၤစ့ၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထံကျိအတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်

ဒ် Minnesota ထံကျိအသးန့ၣ်, Blue Earth ဟဲဒိၣ်ထီၣ် လၢအပူၤကွဲးန့ၣ်တဖၣ်အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအါထီၣ် ထံကျိဖိ အတၢ်ယုၤလီၤအံၤ ဒုးကဲထီၣ် န့ဆၢၣ်တၢ်ပၤခိၣ် ဒီးဟီၣ်ကစီၢ်စံၣ်စါ အတၢ်လီၤစ့ၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၣ်ညီၣ် ဖိတၢ် ဒ်အလုၢ်လၢ အိၣ်ဝဲအသး လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲး ကလုၢ်မ့ၢ်ဝဲနီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ် ဒုးယုၤလီၤက့ၤအိၣ် လၢအဆိအချုတသ့ဖဲအသ့ ခိဖျိ ထံဘီကျိတဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံအတၢ်ယုၤလီၤ အါတလၢ အံၤ ဒုးကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ကလိၤအါထီၣ် ဒီးထံကျိဖိ လၢအလံာ်ထီၣ် ဒီးအဒိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤအါထီၣ် ထံကျိ အတၢ်အိၣ်သး လၢအဒုးစ့ၤလီၤ ကွဲးယိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကီၢ်အါထီၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢအတဂ့ၤခဲခါလၢ လၢညၣ်အကလုာ်အါတက့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ညၣ်အကလုာ်တဖၣ်စ့ၤလီၤ

စးထီၣ်လၢ Cox အတၢ်ကွဲးဖျါအဆိကတီၢ် ဒီးတုၤ ခဲအံၤန့ၣ်, ညၣ်အကလုာ်အိၣ်ဝဲ 73 ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲညၣ် 73 ကလုာ်အကျိန့ၣ်, တၢ်တယၢ်ကွၢ်ဝဲလၢ ညၣ် 12 ကလုာ်, ဒ်အမ့ၢ် Rock Bass ဒီး Rainbow Darter သ့ညါတဖၣ်အံၤ လီၤမၤကွဲးလၢထံကျိပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခဲ လၢအံၤ ဘၣ်ထွဲလိၣ်သးဒီး ထံကဆိန့ၣ်လီၤ. ထံကျိအံၤ အိၣ်အါထီၣ်ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံာ်ခဲကလုာ် လၢအမ့ၢ် - ညၣ် Common Carp ဒီး Yellow Bass န့ၣ်လီၤ. ဖဲ 1890 န့ၣ်သ့ညါတဖၣ်န့ၣ်, Cox တၢ်ပၣ်ပနီၣ် ညၣ် Carp အဒိဘၣ်, ဒီးဖဲ 2017 MPCA အိၣ်လဲးထီၣ်န့ၣ်

လၢထး - ညၣ် Rock Bass

တၢ်လီၤယုၤထံၣ်ညါအပူၤန့ၣ်, ညၣ် Common Carp အံၤ အကယၢ်လၢအိၣ်ဝဲ 56% လၢညၣ်လၢထံကျိပုၤ တဖၣ်အကျိန့ၣ်လီၤ.

Smallmouth Bass

လၢတၢ်စံၣ်စါအပူၤန့ၣ်, ညၣ်အကလုာ်အါကတၢၢ် ဖဲ Blue Earth ထံကျိပုၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ညၣ် smallmouth bass န့ၣ်လီၤ. MN DNR ပုၤယုၤသ့ညါတၢ်မူပီညါ Jerome Kuehn မၤတၢ်ယုၤသ့ညါမၤလိ ဖဲ 1948 န့ၣ် ဒီးကွဲးတုၢ်ဝဲ, "တၢ်ယုၤအိၣ်ညၣ် Smallmouth အံၤ ဘၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးဂ့ၢ်ဒိၣ်မး တချုး 1938-40 န့ၣ်လီၤ." တၢ်အံၤလီၤပလိၣ်သးဒီး Cox လၢအပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ 1896 လၢအမ့ၢ် ညၣ်အကလုာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ "ညီၣ်န့ၣ်..... ညၣ်အဒိၣ်လၢတၢ်ယုၤထံၣ်န့ၣ်အိၣ် အါမံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်တခွဲးန့ၣ်အိၣ် ဒီးဘူးန့ၣ်အိၣ် လၢတခွဲးပျဲကျိန့ၣ်လီၤ."

လၢမ့ၢ်မဆါတန့ၣ်အံၤန့ၣ်, Smallmouth Bass သ့ညါတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဖဲစ့ၤဒိၣ်မး ဖဲ Rapidan တမၢ်အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. ညၣ်တကလုာ်အံၤ မ့ၢ်ညၣ်လၢ အယုၤအိၣ်ဆၣ်လၢအမဲၣ်ချဲ လၢအလိၣ်ဘၣ်ထံ လၢ အကဆိ လၢကယုၤအိၣ်ဆၣ် ဒီးဒိၣ်လီၤဖဲတၢ်ကီၢ်ထီၣ်သီ န့ၣ်လီၤ. လၢဘျီတဂ့ၤတၢ်တဘၣ်အပူၤန့ၣ်, Blue Earth ထံကျိအံၤ ဘၣ်သ့ညါကလိၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါကတီၢ် ဖဲယံာ် လၢကဆိထွဲမၤစါ ညၣ်အဒုၣ်အထၢ လၢအပုၤဒီး တၢ်အိၣ်ဆၣ်အိၣ်ချဲ အသိတဘျီ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လဲၤဆူညါ

လၢမ့ၢ်မဆါတန့ၣ်အံၤ ညၣ်အါကတၢၢ် လၢတၢ်တခွဲး လိၣ်ကွဲးအိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲညၣ် Walleye န့ၣ်လီၤ. ညၣ်အံၤဆိဆါ တၢ်ဆိတလဲအက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ် လၢ ထံကျိပုၤန့ၣ်လီၤ. ညၣ်အံၤအိၣ်ဆၣ်လၢတၢ်ခဲကျိ ဖဲလၢ ထံအလီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ဖဲမ့ၢ်လီၤန့ၣ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲထံမ့ၢ်စ့ၤလီၤ လၢတၢ်ယုၤအိၣ်ညၣ်အခါန့ၣ်, ညၣ်အံၤမ့ၢ် ညၣ်အဂၤကတၢၢ်တကလုာ် လၢတၢ်ကယုၤအိၣ်အိၣ် ဖဲထံကျိဖိအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤ ထံကျိအံၤ ကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ပၤဆၢ ရဲၣ်ကျဲး တၢ်ပၤယံာ် ကလဲၤမ့ၢ်ထံန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် ထီၣ်ယုၤအဖီခိၣ်န့ၣ်, Minnesota ဒီးန့ၢ်ဘၣ် မူခိၣ်စ့ၤထံအါ ဒီးကလဲၤမ့ၢ်လၢအနးအါန့ၢ်ဒီး လၢအ ပူၤကွဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတၢ်မ့ၢ် ပၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်မဲၣ်သ့ညါက့ၢ်ဂီၢ်အဒိ လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် ဒ်သးကဒုးယုၤလီၤထံ လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ပၤယံာ်ထံန့ၣ် ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ထံအကံၢ်အစီ လၢအတၢ်တၢ်ဖဲဆူညါ န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- Collin Nienhaus, စဲအုၣ်ကွဲးသရၢ်, Mapleton

WATERVILLE တာ်လီ်တာ်ကျဲအကွာ်အဂီၤတဖၣ် -

ပဒိၣ်အိးထီၣ် တာ်ဖိၣ်ညာ်လာ်နီၣ်တဖၣ်အပူၤ

2023 GFO နီၣ်တဖၣ်

Mankato မုၢ်ဝုၢ်လာ်တူၢ်လိာ် 2023 ပဒိၣ်အိးထီၣ်နီၣ် လာ်တာ်ဖိၣ်ညာ်အဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ်တဖၣ်ဟူးတာ်ဂဲၤအါတက့ၢ်န့ၣ် ကမုၢ်ဖဲ **Madison** နီၣ် ဒီးနီၣ်ဝဲးတရဲးဝုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. **Madison** နီၣ်တာ်လီၢ်တာ်ကျဲန့ၣ် အိၣ်ဒီးနီၣ်တဖၣ် လာ်လီၤဆီလိာ်သးအါမး လာ်ရဲၣ်လီၤအသး စးထီၣ်လာ်အယိာ်, နီၣ်လာ် အိၣ်ဂါၢ်တပၢ်ဆူနီၣ် ဆံးဆံး တဖၣ်, နီၣ်လာ်အဒိၣ် ဒီးလီၤသးဖဲတာ်ဂီၢ် ကတီၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤပမၤနီၣ်ဃာ် နီၣ်အိၣ်ညာ်ညာ်လွၢ်နီၣ် (ဘၣ်ဆၣ် တဘၣ်သးပုၤနီၣ် **Minnesota** ထံကျိတဂ့ၤ) ဖဲပုၤန့ၣ်လီၤမၤသးကံး တာ်လာ် 2023 အပူၤ GFO ကဂုၢ်ကျဲးစး လာ်အတာ်ဘူၣ်ဂ့ၤ တီၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Washington နီၣ်

Washington နီၣ်န့ၣ် အိၣ် 1,519-အ့ၤကၢၢ် လာ်အိၣ်ညာ် လီၤအသးလာ် **Le Sueur** ကီၢ်ရဲၣ် လာ် **Mankato** မုၢ်ထီၣ်ကလံးစိး 7 မံးလံာ်ဃာ်ဃာ်န့ၣ်လီၤ. **Washington** နီၣ်န့ၣ် အမံးဒိၣ်လာ်တာ်မၤညာ် ဒီးတာ်မၤအိၣ်ထီၣ်ကျဲးအီၤ ခံမံးလိာ်န့ၣ်လီၤ. **Washington** နီၣ်ညာ်အတၢ်န့ၣ် ဒီးသးလိာ်အသးဒီး **Madison** နီၣ်ညာ်အတၢ်န့ၣ်လီၤ. တာ်ဖိၣ်အိၣ် **Crappie** အသ့န့ၣ် အတာ်ပံာ်ပနီၣ်ဖျၢ်န့ၣ်ဒီး တာ်ပံာ်ပနီၣ်ဃာ်အီၤဖဲ 2022 မုၢ်တာ် အဒိ အတဲာ် လာ်အထီၣ်အိၣ် 12.2 စုမုၢ်ဒိၣ် ဒီးအတာ်ထီၣ်ယူအိၣ် 9 စုမုၢ်ဒိၣ် အဖီ လံာ်န့ၣ်လီၤ. **Bluegill** အနီၣ်ဂါၢ် စုမုၢ်ကီၢ် လာ် 2022 တာ်လီၤယုသ့ၣ်ညါ အပူၤ ဘၣ်ဆၣ်အကွာ်အဂီၢ်န့ၣ် မုၢ်တာ် လာ်အဂ့ၤလီၤဆီန့ၣ်လီၤ. **Bluegill** တာ်ထီၣ်ယူ အိၣ် 7.5 စုမုၢ်ဒိၣ် ဒီးညာ် လာ်ထီၣ် 9.5 စုမုၢ်ဒိၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ် တာ်အဒိအတဲာ်န့ၣ်လီၤ.

Washington နီၣ်အိၣ်ဒီး တာ်ပံာ်ပနီၣ်လာ်ဘၣ်ဖိၣ် **Bluegill** အဘၣ် 10 လာ်တနံၤစုၣ်စုၣ်န့ၣ်လီၤ.

Walleye တဖၣ်မုၢ်တာ် အဒိ အတဲာ် လာ် အနီၣ် ဂါၢ်ဂ့ၤ ဖဲ 2022 အပူၤ ဒီး အတာ် ထီၣ်ယူ ထီၣ်န့ၣ် 18 စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. **Walleye** အဒိအတဲာ် ထီၣ်ကတၢၢ်န့ၣ် ထီၣ်န့ၣ် 27.2 စုမုၢ်ဒိၣ် န့ၣ်လီၤ. **Northern Pike** တဖၣ်စုၢ်ကီၢ် မုၢ်တာ်အဒိအတဲာ် လာ်အနီၣ်ဂါၢ်ဂ့ၤ ဃုာ်ဒီးညာ် လာ်ဘူးထီၣ် 40 စုမုၢ်ဒိၣ် န့ၣ်လီၤ. 80% အဖီခိၣ် **Northern Pike** အဒိ အတဲာ်ဖဲ 2022အပူၤန့ၣ် ဂ့ၤဒိၣ်န့ၣ်ဒီး တာ်ပံာ်ပနီၣ်အထီၣ်ကတၢၢ် 24 စုမုၢ်ဒိၣ် န့ၣ်လီၤ.

Ballantyne နီၣ်

Ballantyne နီၣ်န့ၣ် အိၣ် 350-အ့ၤကၢၢ် လာ်အိၣ် ညာ်လီၤအသးလာ် **Madison** နီၣ်မုၢ်န့ၣ်တကမၤန့ၣ်လီၤ. **Ballantyne** နီၣ်န့ၣ် ပာ်ဖိၣ်အသးဒီး **Walleye** ညာ်ဖိၣ် ဖဲန့ၣ်လာ်တာ်ဃုထာ်အိၣ်ဘၣ် ဒီးညာ်အိၣ်အါတလာ် (မုၢ်တမုၢ် အသးပုၤန့ၣ်ဒီး) **Walleye** ဒ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်အါမး အယိာ်န့ၣ်လီၤ. တာ်ထံးဂါၢ်ထံးဘါသန့ၣ်က့ၤ, **Walleye** တဖၣ် အိၣ်စုၢ်လာ် **Ballantyne** နီၣ်ပူၤ ဒီးထဲဒုၣ် 4ဘၣ်စီၤ အိၣ်လာ်တာ်အဒိအတဲာ်အပူၤ ဖဲတာ်လီၤဃုသ့ၣ်ညါ

တယံာ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. **Northern Pike** တဖၣ် အနီၣ်ဂါၢ်ထီၣ်န့ၣ်တာ်ပံာ်ပနီၣ်ဃာ် ဖဲ 2019 အပူၤ ဒီးအကွာ် အဂီၢ်ဂ့ၤမးန့ၣ်လီၤ. **Northern Pike** လာ်ထီၣ်န့ၣ် 36 စုမုၢ်ဒိၣ် တဖၣ် မုၢ်တာ်အဒိအတဲာ် ဒီး 70% န့ၣ် တလာ်ကွဲာ် တာ်ပံာ်ပနီၣ် ထီၣ်ကတၢၢ် 24 စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. **Ballantyne** နီၣ်န့ၣ်မုၢ်စုၢ်ကီၢ်ဟံာ်လာ် **Crappies** အသ့အနီၣ်ဂါၢ် အါအါအဂီၢ် ဃုာ်ဒီး **Crappies** အဝါလာ်အိၣ်ဃုာ်ဃုာ် လိာ်သးလာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. **Crappies** အစးသ့ၣ်ခဲခါလိာ် ဆံးလီၤစုၢ်လီၤကွဲာ်, **Crappies** အဒိၣ်လာ်အလွၢ် သ့ၣ်ဝါ မုၢ်ဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်သန့ၣ်က့ၤ အိၣ်ကးပြုလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. **Ballantyne** နီၣ်ဒုးအိၣ်ဖျၢ်လီၤဆီ **Largemouth Bass** အနီၣ်ဂါၢ်နီၣ်ဒုးလာ်အဆူၣ်အချတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အါဒဲာ်တက့ၢ် **Largemouth Bass** တဖၣ်အိၣ်လာ် 12စုမုၢ်ဒိၣ် ဒီး 15စုမုၢ်ဒိၣ်အဘၣ်စး ဖဲတာ်လီၤဃုသ့ၣ်ညါ အလီၢ်ခဲ ကတၢၢ်တဘျီအပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်ညာ်လာ်ထီၣ်န့ၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ် တဖၣ်စုၢ်ကီၢ် အိၣ်ဝဲဒုၣ်လီၤ.

Duck နီၣ်

Duck နီၣ်န့ၣ် အိၣ်ညာ်လီၤအသးလာ် **Ballantyne** နီၣ် အမုၢ်ထီၣ်တကမၤ ဒီးမုၢ် GFO နီၣ်အဆံးကတၢၢ် လာ်အိၣ်ထဲ 290-အ့ၤကၢၢ်မးန့ၣ်လီၤ. **Duck** နီၣ်န့ၣ် လီၤပလိာ်သးဒီး **Bass/Panfish** အလုၢ်အလုၢ်နီၣ်လာ် တအိၣ်ဒီး **Walleye** (ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီး **Northern Pike**) န့ၣ်လီၤ. **Duck** နီၣ်န့ၣ်တာ်လီၤဃုသ့ၣ်ညါအီၤ ဖဲ 2022အပူၤ ဒီး **Bluegill**, **Crappie** အသ့, ဒီး **Crappie** အဝါသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အါအါ ဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ၤ, ညာ် ဆံးဆံးဖဲတဖၣ် လုာ်ဘာ်ကွဲာ် တာ်ဖိၣ်အိၣ်ညာ် အကလုာ်သးကလုာ်လိာ်, အခိၣ်ပညီ ပုၤမၤညာ်ဖဲ ကဘၣ်နီၤဖးလီၤညာ်အကလုာ် လာ်တာ်အိၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. **Northern Pike** အဒိၣ်တဖၣ် အိၣ်စုၢ်ကီၢ်လီၤ. **Largemouth Bass** အနီၣ်ဂါၢ် နီၣ်ဒုးလာ် **Duck** နီၣ်ပူၤန့ၣ် ဘၣ်တာ်ပံာ်ပနီၣ် ဃာ်အီၤဖီဖျိ မုၢ်တာ်လီၤလာ်ညာ်မုၢ်ကီၢ် ဒီးတနီၣ်ဘၣ်တနီၣ် ညာ်ပာ်ဖိၣ်သးစုၢ်န့ၣ်လီၤ. **Duck** နီၣ်န့ၣ်မုၢ်ဟံာ်လာ် **Crappie** အသ့အဒိၣ်အဂီၢ် လာ်ကဲထီၣ်တာ်ဒိတၢ်တဲာ် ခီဖျိ **Waterville** ပုၤကဘီဖီ ဖဲ 2022 အပူၤ -ညာ်ဖးဒိၣ်လာ်အိၣ် 17.3 စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

-*Waterville* တာ်လီၢ်တာ်ကျဲအပူၤမၤတာ်ဖီ